

М.Х.Мусова «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъны жумушларын жалчытыучу сферасыны сыйлы къулулкъчысу» деген ат атауну юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кѣп жылланы ахшы ишлегени ючюн **Мусов Мухамед Хасеновиче** – чекленген жууалпылгы болган «Дом здоровья» обществену директоруна - «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъны жумушларын жалчытыучу сферасыны сыйлы къулулкъчысу» деген ат атаргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2016 жыл 25 январь, №10-УГ

Магъаналы соруулагъа къарадыла, оноула этдиле

Къабарты-Малкъарны Правительствою кезулю кенгешине къауум Буйрукъланы бла бегимдени проектлери сюзалгандиле эм къабал этилгендиле. Аны премьер-министр Мусуланы Алий бардырганды.

Жыйылыуда министерстволаны бла ведомстволаны башчылары эм келечилери Правительствою алгада этилген оноуларына турлениуле синдириу, республиканы иелигинде болган молкно хайырлангъа берю, турло-торлю комиссияны къауумларын турлендириу, жумушланы тамамлау жаны бла къыска докладла этгендиле. Повесткагъа чыгарылган вопросланы барын да дурус кѣргендиле.

Эс бурчаруа проектлени санында озган жылы терчю кварталында адамгъа бир айны ичинде жашуа терча ахчаны эм аз елчемин белгилеу бар эди. КъМР-ни урунуу, иш бла жалчытуу эмда социалны къоруулау министр **Тюбейланы Альберт** билдиргенге кѣре, аны елчмни, аллында кварталдан 13,7 процентге асламырак болуп, 9366 сомга жетгенди. Бу кѣрмюд хайырлануучу четенин багъасын турленгенге кѣре чыгарылганды. Сагъынлган ведомствону сабийли саулулкъларын иги-

лендириу, солуту мадарланы жалчытуу бла байламлы проект да къабал этилгенди. Министр билдиргенге кѣре, быйын хакъсыз путѣкала къолайсыз юйорледен балалагъа берилдикдиле. Башха ата-аналагъа путѣканы багъасыны 10-30 процентин тѣлерге кѣрек болулкуду. Саулай алып айтханда уа, быйыл бу программаны хайыры бла обмеш минг чаклы жашчык бла къызчык солурукду неда саулугун ючлендирикди.

Къарал статистика службаны Къабарты-Малкъарда бѣюн юню республиканы тирисинде гитче эм орта предпринимательство бла юрѣшенгени санын тергѣу умут бла ведомствола аралы комиссия къуаргъа кѣредик дегенин да жыйлыуда дурус кѣргендиле. Ведомствону башчысы **Аурика Гаштова** айтханда, буйлар буйлай статистика шартланы жяр ючюн тийишли мадар этилгенди. Службаны ишчилери эсепде болган предпритялагъа бла организациялагъа баргандыла, ишлери бла шагъырейленгендиле. Аладан тѣртенд бири регистрациясы этилген жерлеринде табылмагандыла. Эни предпринимательли саны кѣлден, алагъа жаладыла письмола хайырленгендиле. Алай бу жылы алындан берил аланы сегиз жоюу «адресат табылмаганды» деген белги

бла артха къайтхандыла. «Къарал борч салганды, аны толтурмай амал жокуду, ол себелден башха ведомстволардан да себеплик этерлерин излейбиз», - дегенди Гаштова.

Республиканы жол фондуну ахчасын къайсы жумушлагъа жибериге кѣрелкисин юсонден КъМР-ни тийишли управлениасыны башчысы **Вячеслав Кунижев** айтханды. Фондда быйыл 1 миллиард 275 миллион сом жыйылганды. Аны 86 процентин молкно жумушларын тамамлауа жибериге кѣрелкисин белгилегенди ол. Дагъыда объектлени документациясын жарашдыругъа беш процентин, тѣрт процентин къыстырык этерге, къалган ахчаны уа налог тѣлеулге жибериге, дегенди.

Ахырында КъМР-ни Правительствою Президентлени биринчи орунбасры **Мухамед Дадов** озган ийыкъда Пятигорскда МЧС-ни СКФО-да регион арасыны кенгешти болганын билдирди, анда «Жер-жерли самоуправленниде эм иги власть орган деген номинацияда саулай да Шимал Кавказда биринчи жерни Май муниципал районну администрациясы алганын туура этгенди эмда аны келечисин диплом бла саугъалаганды. **УЛБАШЛАНЫ Мурат.**

ПАРЛАМЕНТ

Россеини Правительствою депутатларыбызны ишине бийик багъа бичгенди

Аны ача, спикер **Татьяна Егорова**, **Макытланы Талиб** Парламентни 5-чи чакъырлыууну депутатларыны къауумуна къошулганын билдирди, аны алгъышлаганды эмда ишинде жетишимли тежегенди.

Ызы бла повестканы сюзюге кѣргендиле. Биринчиден, **Марина Шанкова** Прохладна районну 3-чю номерли суд участкасыны, **Светлана Бауа** у Май районну 1-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьяларыны къулулкъларына тийишли кѣрпелгендиле.

Депутатла **Юрий Афасижев**

КъМР-ни Парламентни жаз башында сессиясыны биринчи жыйылыуунда депутатла Жумауат палатаны юсонден законнга тюзетиуле кийиргендиле, РФ-ни Къырал Дума-сыны къарауна законпроект бергендиле. Битеу да бирге 12 законну проекттин сюзюп, къабал кѣргендиле.

бла **Артур Текушев** башха ише кѣчгенлери бла байламлы депутат полномочияларын болжалдан алгъа тохтатууну юсонден заявлянияла жазгандыла. **Юрий Афасижев** КъМР-ни Бизнес омбудсменне сайланганды. **Артур Текушев** а Чегем муниципал районну администрациясыны башчысыны къулулгун толтурды. **Юрий Афасижев**, депутатла гъа ырызлыгъы айта, Парламент, аны Аппа-

раты да анга билим, сынау да бергенлерин чертгенди. Депутатланы къауумунда турлениуле бла байламлы юсонден заявлянияла жазгандыла. Регламент, депутат этика Парламентни ишин къурау жаны бла комитетни башчысы **Кансаланы Елена** билдиргенича, **Макытланы Талиб** Бюджет, налогла эм финансла эмда Миллетле аралы халла жаны бла комитетге кийирилгенди.

Депутат **Надежда Киреева** уа

Законла чыгаруу, къырал кърулуш эм жер-жерли самоуправление жаны бла комитетге къошулганды. **Мухамед Кудалиев** а Бюджет, налогла эм финансла жаны бла комитетден Миллетле аралы халла жаны бла комитетге кѣчирюлгенди.

Жыйылыуда Миллетле аралы халла жаны бла комитетни сопредседатели да сайланганды. Аны къауумуна тогуз адам киредиле эмда юч со-

председатели барды. Ала юч миллетни адамлары боладыла. Бу жол а малкъар халкъны келечиси сайлануугъа кѣрек эди. Регламентге кѣре аны кандидатурасын комитетни депутатлары кѣргозедиле. **Макаланы Махти** анга **Макытланы Талиб** тийишлиди дегенди. «Ол Парламентни 3-чю эм 4-чю чакъырлыуларыны депутатлы болганды. Биз аны иш кѣллиу, жамуатны аллында намысы жорюген, санаулу адамныча таныйбиз», - дегенди. Депутатла, аны тюзге санап, бирча къол кѣтюргендиле.

Жыйылыуда «КъМР-де Жумауат палатаны юсонден закон экинчи окъулууда сюзюлюп, къабал кѣрпелгенди. Документде аны полномочиялары шарт тохтандырыладыла. Тюзетиулеге тийишлиликде анга жумауат контроль тамаларгъа эркинлик берилгенди, андан сора да, палатаны къауумуну къурауну низамына турлениуле да этилгендиле. Культура, граждян обществену институтларын айынуу эм аспалми информация органла жаны бла комитетни башчысыны экинчиси **Георгий Наводинич** айтхандыча, биринчи окъулуудан сора проекте 12 эспертиу этилгенди, аладан 11 тюзге саналганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ШАГЪЫРЕЙЛЕНДИРИУ

Къабарты-Малкъарда солургъа, саулукъну ючлендирирге, кѣлню кѣтюрюрге да битеу онгла бардыла

РФ-ни Федерал Жыйылыууну Федерация Советинде Къабарты-Малкъарны къырал властыны законна чыгаруучу органыны келечиси, Бюджет эмда финансы рынокла жаны бла комитетге кирген Улбашланы Мухарбий «Вестник Кавказа» студияда «Трибуна» берюню кезуинде республикада туризми бусагъатдагы болууму эмда аны айыну онглорны юслеринден хабарлаганды.

Бек алгъа ол республика къыралны саулукъну ючлендириучо бек иги араларындан бири болургъа итингенди, анга уа битеу амалла да болганын айтырып айтханды. «Къабарты-Малкъарны оюнуучлары, аны Башчысы **Юрий Кокос** жууукъ заманлагъа салган баш борчылдан бири – туристлени санын бир жылгъа 1 миллионга жеттириуде эмда алагъа солургъа, жашаргъа да тынгылы болуула къурауу», - дегенди ол.

Сенатор КъМР-де башхалада болмагъан турист онгланы да зоте салганды. «Шимал Кавказда сегиз бешимлик таудан жетиси Къабарты-Малкъардадыла, ол санда Европаны бек бийик тау Эбрусда. Республикада турло-торлю табийгаты эмда хауа болумлары бла 11 зона барды. География жаны бла да бизде болмагъан

ан жокуду - ѳзенледен башлап агъалгъа эмда къарлы таула гъа дери да. Республиканы тау жерлеринде бек улуу Шимал Кавказ чыраны белгилерчады. Мында хар адам да кеси жаратхан жерни табаргъа эмда солугъан кезиун анга кѣре къурауна болулкуду» - деп иймандырганды Федерация Советни келечиси.

- Алайды да иошукъуну излегенде, саулукъларына бакъдырыгъа сойгенле, **Жылы-Суу», «Аушигер»** багъу комплексле бек тап келиширикдиле. Сѣз ючюн,

«Нальчикде» турло-торлю гара суулары бла байламлы инфраструктура да айнык барганын чертип айтханды. «Анга улуу юч салынады, ол санда эни иелени болушукълары бла да. Сѣз ючюн, бусагъатда «Эбрус» эмда «Чегет» тиреле тапландырыла турдыла, жаны канат жолла хайырланууларгъа бериледиуле, тау-жылга жолла кенгертиледиуле, игилендириледиуле.

Жаңы жылы аллында Эбрусда Россияде бек бийик канат жол (3847 метр) ишленин болшганды. Ол алгын аты аитылып турган, алпынчисте бек сойген «Онбиреулини шыгышына» жете келеди. Алгын ары кѣп сагъатын ѳрлерге тюшен эсе, бюгонлюкде тап жѣтюрюлгъан канат-кресло жол бла кѣтюрюлгѳрге онг барды», - деп чертгенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Приѳм бардырыу

Жандаурлулкъ организациялагъа болушханды

РФ-ни Къырал думасыны депутаты **Анатолий Бифов** Къабарты-Малкъарда приѳм бардырганды эмда кѣплини телекереини бла тарыгъуларны тынгылаганды.

Артхк къолайлы болмагъан эллине **Кичибалкъаны, Камеменностуну, Сармаковону, Причреченоны, Малкъаны** бла Хабазны – администрациялары депутатдан Жаңы жылны байрамна къаруусуз юйорлеге сауылга хазырларгъа болушун тилеген эдиле да,

2116 юйор ала бла жалчытылынгандыла. Къыйын жашуу болумгъа тюшен **Кючменланы Асият** да ахча болушукъ алганды.

Кеслери жандаурлулкъ иш бла юрѣшген организацияла да депутатдан себеплик этерин излегендиле. Алай бла къолайсыз юйорледен сабийла окъугъан 7-чи номерли интернат школ. Пенсиячыны оюнууну **Зольск** районда советни, **Имвалдени** битеуросей обществосуну **Бахсанда** бѣ-

люмо байрамгъа къоратхан ачаларын къайтаргандыла.

Нальчикде ветеран организация уа депутатны болушугу бла олтурур жерле хазырлаганды. Къыралны тарыхын саклау жаны бла кѣп жылланы улуу иш бардырып турган республикалы биригиуге – «Эспертмелени эмда маданиитны саклау»-ну битеуросей обществосуну **Къабарты-Малкъарда** организациясына - да этилгенди болушукъ.

Аны жашауну эмда чыгармачылыгыны уллулугъу жылдан-жылгъа ачыкълана барады
2 бет

Сайлаган усталыгына битеу жюреги бла берилген устаз
2 бет

Медицинада бусагъатдагы технологияланы сингдиредиле
2 бет

Законла, буйрукъла эмда Парламентни бла Правительствою бегимлери
3-6 бетле

Телевиденияны бла радиону келир ийыкъ-гъа программалары
7-8 бетле

